

(mokykla)

_____ klasės (grupės) _____ specialybės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

II egzamino dalis MUZIKOS ISTORIJOS TESTAS

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
Pagrindinė sesija

2022 m. birželio 23 d.

Trukmė – 50 min.

NURODYMAI

- Muzikos istorijos testas sudarytas iš trijų užduočių. Muzikos kūrinių ištraukų skambėjimo tvarka nurodyta kiekvienoje užduotyje.
- Žvaigždute (*) pažymėti klausimai skirti kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Kandidatams pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką jų atlikti nebūtina, tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Dviem žvaigždutėmis (**) pažymėti klausimai skiriami tik kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Jie, atsakę į šiuos klausimus, gali gauti papildomų taškų. Kandidatų pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką egzamino darbuose atsakymai į šiuos klausimus nevertinami.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apvesdami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų, negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų kompozitorių vardų ir pavardžių originalo kalba skiriamas vienas papildomas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų tikslių kūrinių pavadinimų ir papildomą informaciją skiriamas vienas papildomas taškas.
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojų įrašams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **tik juodai rašančiu** tušinuku. **Vertinami tik tušinuku pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos testą	
--	--

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

1.1. (*) Parašykite skambėjusių kūrinių kompozitorių vardus ir pavardes, kūrinių žanrus ir pavadinimus, įvardykite kiekvieno kūrinio epochą (Viduramžiai, Renesansas, Barokas, Klasicizmas, Romantizmas) arba stilių (impresionizmas, ekspresionizmas, neoklasicizmas, sonorizmas, minimalizmas).

<i>Nr.</i>	<i>Kompozitoriaus vardas, pavardė</i>	<i>Kūrinio žanras</i>	<i>Kūrinio pavadinimas</i>	<i>Epocha / stilius</i>
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.*				
7.*				

20 taškų (+8*)

1.2.(*). Užpildykite lenteles. Kiekvienai sąvokai ir kūrinio pavadinimui priskirkite tinkamą epochą ir įrašykite ją žyminčią raidę.

- A Viduramžiai
- B Renesansas
- C Barokas
- D Klasicizmas
- E Romantizmas / XIX a.
- F XX a.

Sąvokos	
Naujoji Vienos mokykla	
neoklasicizmas	
<i>opera seria</i>	
verizmas	
* ričerkaras	
* neuma	
* <i>ars nova</i>	

Kūrinių pavadinimai	
„Don Žuanas“	
„Nebaigtoji simfonija“ h-moll	
„Pacific 231“	
„Pastoralinė simfonija“	
sekvencija „Dies irae“	
„Tanhoizeris“	
Tokata ir fuga vargonams d-moll	

11 taškų (+3*)

1.3. Įvardykite 1.2 klausime nurodytų kūrinių kompozitorius.

„Don Žuanas“: _____

„Nebaigtoji simfonija“ h-moll: _____

„Pacific 231“: _____

„Pastoralinė simfonija“: _____

„Tanhoizeris“: _____

Tokata ir fuga vargonams d-moll: _____

6 taškai

1.4.* Pagal pateiktus apibūdinimus nustatykite kompozitoriaus vardą ir pavardę, kūrinio pavadinimą.

- A** Tai 3 dalių koncertas klavesinui su dviem manualais: jais grojant imituojama solisto (*piano*) ir orkestro (*forte*) priešprieša, būdinga ir A. Vivaldžio soliniams koncertams. Šis kūrinys (kartu su „Prancūziškąja uvertiūra“) įtrauktas į dviejų kompozicijų rinkinį, kuris atspindi du pagrindinius epochos stilius – prancūzišką ir itališką.

Kompozitorius ir kūrinio pavadinimas:

- B** Kompozitoriaus kūrybos orkestrui viršūnė yra 1788 m. per tris vasaros mėnesius parašytos trys simfonijos. Paskutinė iš jų yra didesnės apimties, viena žinomiausių šio kompozitoriaus simfonijų. Pati svarbiausia – paskutinė jos dalis, finalas. Jo pagrindinė tema neįtikėtinai paprasta, sudaryta vos iš 4 garsų, tačiau iš jos išauga visa penkiabalsė fuga. Simfonija baigiama itin didingai, tai ir atsispindi kūrinio pavadinime.

Kompozitorius ir kūrinio pavadinimas:

- C** Kompozitorius, kurdamas šį kūrinį, norėjo pavaizduoti senas pagoniškas apeigas, kurių kulminacija tampa aukojimo ritualas. Pirmą kartą atliktas Paryžiuje, jis buvo nušvilptas, tačiau vėliau sulaukė stulbinančio triumfo. Kūrinys prasideda laisvai interpretuota lietuvių liaudies dainos „Tu mano seserėla“ melodija.

Kompozitorius ir kūrinio pavadinimas:

---

6 taškai*			
-----------	--	--	--

1 užduoties taškų suma (maks. 37(+17*))			
--	--	--	--

2 užduotis

Atlikite užduotį. Ji nesiejama su skambančia muzika.

2.1. Tekste rašoma apie simfoninės poemos žanrą. Įrašykite tinkamus praleistus žodžius.

Simfoninės poemos žanras atsirado _____ amžiuje. Pirmųjų simfoninių poemų autoriumi laikomas
(amžius)

_____, sukūręs net 13 šio žanro kūrinių. Pirmasis lietuvių
(kompozitoriaus vardas ir pavardė)

kompozitorius, sukūręs simfoninę poemą, yra _____.
(kompozitoriaus vardas ir pavardė)

Jis sukūrė _____ simfonines poemas, kurių pavadinimai yra _____
(skaičius) (kūrinių pavadinimai)

_____.

6 taškai			
----------	--	--	--

2.2. Pažymėkite kūrinius, kurie yra priskiriami simfoninės poemos žanrui.

A V. Bacevičiaus „Elektrinė poema“

B L. van Beethoveno „Egmontas“

C M. K. Čiurlionio „Jūra“

D C. Debussy „Fauno popietė“

E E. Griego „Peras Giuntas“

F J. Haydno „Metų laikai“

G J. Juzeliūno „Afrikietiški eskizai“

H F. Liszto „Preljudai“

I O. Narbutaitės „Centones meae urbi“

J B. Smetanos „Vltava“

K R. Strausso „Tilio Oilenšpygelio išdaigos“

L R. Wagnerio „Dievų žuvinimas“

5 taškai			
----------	--	--	--

2.3.* Pažymėkite ypatybes, būdingas pirmosioms simfoninėms poemoms.

A instrumentinės muzikos žanras

B vokalinės instrumentinės muzikos žanras

C kūrinys solo instrumentui su orkestru

D kūrinys kameriniam ansambliui

E kūrinys orkestrui

F kūrinys chorui ir orkestrui

G vienos dalies kūrinys

H 3–4 dalių ciklinis kūrinys

I laisvai traktuojama sonatos forma

J būdinga siuitiškumas

K būdinga leitmotyvų sistema

L būdinga monotematizmas

M programinės muzikos žanras

N absoliučiosios muzikos žanras

6 taškai*			
-----------	--	--	--

2.4.* Pagal pateiktą apibūdinimą nustatykite muzikos žanrą.

- A** Daininga, lyrinė operos arijos atmaina, prigijusi XVIII a. operose. XIX a. pradžioje šiuo terminu pradėta vadinti pirmoji svarbaus operos veikėjo arija, pasižyminti išplėta forma, virtuozizmu. Tokių arijos atmainų yra sukūrę G. Rossinis („Sevilijos kirpėjas“), M. Glinka („Ruslanas ir Liudmila“), Ch. Gounod („Faustas“), V. Bellinis („Norma“), G. Donizettis („Lucia di Lammermoor“) ir kiti.

Muzikos žanras: _____

- B** Tai variacijų atmaina, išgalėjusi Baroko epochoje. Esminė šio žanro savybė – nekintantis bosas. Šis žanras kilo iš iškilmingo lėto tempo šokio, dažnai pasižyminčio trijų dalių metru. Tokios variacijos neretai prasideda prieštakčiu, tema dažniausiai yra trumpa (4–8 taktų), pirmą kartą pateikiama vienu balsu.

Muzikos žanras: _____

2 taškai*

2 užduoties taškų suma (maks. 11(+8*))

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

3.1.* Parašykite skambėjusių kūrinių kompozitorių vardus ir pavardes, kūrinių arba ciklų pavadinimus. Nurodykite kūrinio dalį arba dalies pavadinimą.

Nr.	Kompozitoriaus vardas, pavardė	Kūrinio / ciklo pavadinimas	Dalis / dalies pavadinimas
1.			
2.			
3.			
4.*			

9 taškai (+3*)

3.2.* Citatoje rašoma apie vieną reikšmingiausių kompozitoriaus vokalinių kūrinių. Nurodykite kompozitoriaus vardą ir pavardę, kūrinio ir jo dalių pavadinimus, atlikėjų sudėtį.

„Kompozitorius liaudies žodžiais seka sakmę apie kurmį, vėžį, vieversį, kregždę, aiškina, kodėl medžiai nebešneka, uosis greičiau už kitus medžius lapus numeta, rauda brolelio ažuolėlio, kvatojasi iš velnio pokštų. [...] Vaizdinga kūrinio vokalinė partija primena čia raudojimą, čia staiga pabyrančias rečitatyvo intonacijas, čia nuskamba šokio ritmu, čia tarsi paprasčiausia liaudies daina.“

Loreta Tamulytė, 1971

Kompozitoriaus vardas ir pavardė: _____

Kūrinio pavadinimas ir atlikėjų sudėtis: _____

* Kūrinio dalių pavadinimai: _____

3 taškai (+3*)			
----------------	--	--	--

3.3.* Tekste rašoma apie lietuvių menininkus ir jų kūrybą. Įrašykite tinkamus praleistus žodžius.

1932 m. gimė dvi išskirtinio ryškumo lietuvių muzikos asmenybės – muzikologas, pianistas, M. K. Čiurlionio kūrybos tyrinėtojas _____
(vardas ir pavardė)

ir kompozitorius _____, išgarsėjęs savo oratorijomis
(vardas ir pavardė)

bei archajiškos muzikos vizijomis.

Šio kompozitoriaus _____, sukurtas 1975 m. ir skirtas aktorei,
(kūrinio pavadinimas)

2 smuikams ir 2 fortepijonams, gali būti laikomas vienu pirmųjų instrumentinio teatro pavyzdžių lietuvių muzikoje. Kūrinys parašytas pagal poeto _____ tekstus.
(vardas ir pavardė)

Jo tekstų gausu ir vėlesnėje kompozitoriaus kūryboje. Kūrinyje panaudotos šiuolaikinės muzikos komponavimo technikos – A. Schönbergo išrasta _____ bei laisvą
(technikos pavadinimas)

improvizavimą primenanti _____.
(technikos pavadinimas)

6 taškai*			
-----------	--	--	--

3.4.* Pažymėkite kompozitorius, kurie priskiriami lietuvių neoromantikų kartai, iškilusiai XX a. devintajame dešimtmetyje.

A F. Bajoras
B E. Balsys
C V. Barkauskas
D V. Bartulis
E J. Juzeliūnas

F B. Kutavičius
G A. Martinaitis
H R. Mažulis
I O. Narbutaitė
J Š. Nakas

3 taškai*			
-----------	--	--	--

3.5.** Tekste rašoma apie lietuvių kompozitorius ir jų kūrybą. Įrašykite kompozitorių vardus ir pavardes.

Kompozitorių neoromantikų akiratyje atsidūrė praeities kūrėjų muzika. Naudojamos įvairios aliuzijos, nuorodos į anksčiau sukurtus kūrinius ir net tiesioginės kitų kompozitorių muzikos citatos. Pavyzdžiui, kompoziciją „Bachvariationen“ kompozitorius _____

(vardas ir pavardė)

sulipdė iš J. S. Bacho muzikos fragmentų.

Įdomu, jog lietuvių kompozitorių muzikoje galime pastebėti itin daug F. Schuberto kūrybos atspindžių. Vienas iš ryškiausių lietuvių neoromantikų _____

(vardas ir pavardė)

sukūrė „Nebaigtąją simfoniją“, _____ – kompoziciją „Winterserenade“,

(vardas ir pavardė)

o _____ parašė „I like Schubert“ kameriniam orkestrui.

(vardas ir pavardė)

4 taškai**			
------------	--	--	--

3.6.** Tekste rašoma apie 2021 m. Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatus. Įrašykite tinkamus praleistus žodžius.

2021 m. Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatais tapo du muzikos pasaulio žmonės. Vienas jų – Hermano Perelšteino įkurto berniukų choro _____ ilgametis

(choro pavadinimas)

vadovas ir kompozitorius _____.

(vardas ir pavardė)

Žymiausia šių dienų _____ tyrinėtoja _____.

(lietuvių liaudies dainų tipas)

(vardas ir pavardė)

Jos dėka archajiškas aukštaičių dainavimo stilius bei šiuo stiliumi atliekamos dainos 2010 m. buvo įtrauktos į pasaulinį _____ nematerialaus kultūros paveldo sąrašą. Etnomuzikologė

(organizacijos pavadinimas)

taip pat yra viena šio stiliaus giedotojų grupės _____ įkūrėjų ir dainininkų.

(grupės pavadinimas)

6 taškai**			
------------	--	--	--

3 užduoties taškų suma (maks. 12(+15*)(+10**))			
---	--	--	--

VERTINIMAS

<i>Muzikos istorijos testas</i>	<i>Maksimalus taškų skaičius</i>	<i>Vertintojų skirti taškai</i>		
		<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>
<i>1 užduotis</i>	<i>37(+17*)</i>			
<i>2 užduotis</i>	<i>11(+8*)</i>			
<i>3 užduotis</i>	<i>12(+15*)(+10**)</i>			
<i>Papildomi taškai už kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba</i>	<i>1</i>			
<i>Papildomi taškai už tikslius kūrinių pavadinimus</i>	<i>1</i>			
<i>Taškų suma</i>	<i>60(+40*)(+10**)</i> <i>(+2)</i>			